

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izjaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge tujevostne dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Kotliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za večkratne oglaševane primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petkrat 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Boji za Stanislav še neodločeni.

V Karpatih kljub snegu neprestano hudi boji. — Naše razmerje z Rumunijo in Italijo povoljno. — Med Nemci in Francozi zopet vroči boji. — Napetost med Japonsko in Kitajsko raste. — Veliko število angleških ladij potopljenih.

Zapora žita in moke.

Ker je treba tudi za nevojaško prebivalstvo poskrbeti do prihodnje žetve dovolj živeža, odredila je vlada po celi državi popis žita in moke. Popis se je vršil po občinah, občine so poslale popise na glavarstva, glavarstva na namestnije in namestnije na notranje ministrstvo. Tako bodo dobili v notranjem ministrstvu v par dneh natančne podatke, koliko žita in moke še imamo v državi. Potem se bo odredilo, kako se sme popisano žito in moka uporabljati. V glavnem bo uravnaval porabljanje zalog notranji minister, natančneje pa v vsaki posamezni deželi namestništvo. Dokler se ta uravnava ne izvrši, se sme v vsakem gospodinjstvu uporabiti na dan za osebo približno ½ kg moke. Kar je več, je djano pod zaporo, to se pravi, ne sme se brez dovoljenja ne prodati, ne posoditi, ne zamenjati, skratka, pustiti se mora doma pri miru, dokler ne bo iz notranjega ministrstva prišla odredba, s katero se bo uporaba uravnala.

Velik strah je zavladal, da bodo uporabo uravnali tako, da se bo kmečkemu ljudstvu odvzelo za živež potrebno žito in moka. Ponekod so brezvestni ljudje, ki imajo satansko veselje nad tem, da razburjajo po nepotrebnem ljudi, to naravnost trdijo. Toda kako bo v resnici? Gotovo je, da bo vsak gospodar smel za se, za svojo družino in za svoje delavce obdržati toliko moke in žita, kolikor ga po pametnem računu do prihodnje jeseni potrebuje. Z ozirom na gospodarske razmere na Slovenskem Štajerju bo zelo malo kmetov, ki bi imeli preveč moke in žita, zato je precej gotovo, da bo skoraj vsak smel vse obdržati, kar ima. Ker se pri splošni uravnavi, ki jo bo

na podlagi popisa odredilo notranje ministrstvo, ne vteje samo pri nas popisano, ampak tudi na Ogrskem kupljeno in na razpolago stoječe žito in moka, zato je verjetnost še večja, da bo skoraj vsak smel vse obdržati, kar ima. Ker pa je na Ogrskem osobito turšice veliko na razpolago, zato je skoraj čisto gotovo, da se turških zalog naših kmetov nihče ne bo ni v mislih dotaknil. To zadnje pomirjenje so dobili naši poslanci, ki so res ob pravem času in z vso pazljivostjo tej zadevi posvečali svojo skrb, od avstrijskega ministrskega predsednika samega. Za vznemirjenje torej ni sedaj prav nobenega vzroka. Tudi hudovati se nad izvršeno zaporo ter preklinjati celo akcijo je skrajno nemodro in nevarno, ampak edino pametno in koristno je, ako skrbimo, da bo ministrska in namestniška uravnava, kako smemo uporabljati žito in moka, za kmečko ljudstvo dobro izpadla.

1. Kmetovalci izražajo željo, da bi se na dan za osebo (družina in delavci) določilo za uporabo več kot ½ kg moke; vsaj 1 kg bi bilo z ozirom na to, da se v kmečkem gospodarstvu rabi moka ne samo za peko, ampak tudi pri kuhanju zjutraj, opoldan in zvečer, potrebno in priporočljivo. Nadalje se mora pustiti gotova količina žita in moke prosta 2. za perutninarstvo, 3. za prašičerejo, 4. za teleta in mlade krave, 5. za žrebete.

Opozarjamo danes zopet na to, da spada sedaj pod zaporo samo žito (to je pšenica, rž, ječmen, oves in koruza) ter iz tega žita dobljeni mlinski pridelki, n. pr. moka, zdrob, ječmenček itd. Otrobi ne spadajo pod zaporo. Tudi fižol, ajda, proso in leča ne spadajo pod zaporo. Samoumevno ne spadajo pod zaporo drugi kmečki pridelki, n. pr. krompir, repa, bob, čizek, seno itd. Pod zaporo ne spada tudi ta-

kozvano zadnje žito, ki se more porabljati le za šro-tanje in služi kot živalska krma, kajti pod zaporo spada le tako žito, ki je za mleto. Kar pa ne spada pod zaporo, se sme prosto rabiti, zavživati, prodajati, posojati itd.

Prepričani smo, da bodo poslanci Kmečke Zveze verni tolmači kmečkih želj glede na uravnavo žitne in mokine uporabe. Toda nič ne bo škodilo, ako se v tej velevažni zadevi ganejo tudi občine in zadruga ter v smislu naših današnjih izvajanj, oziroma svojih lastnih želj naredijo in takoj odpošljejo dobro utemeljene vloge na c. kr. namestništvo v Gradcu ter na c. kr. notranje in poljedelsko ministrstvo na Dunaju. Med „Raznimi novicami“ prinašamo za slične vloge obrazec, ki se lahko poljubno uporabi.

Nova navodila glede zapore.

Mnogi ljudje so radi zapore žita in moke zelo razburjeni. Ponekod je to tudi razumljivo, ker mnogi niso dovolj poučeni, kako se jim je ravnati in kako se bo postopalo pri podrobnem izvrševanju te cesarske odredbe. V naslednjem podamo nekaj pojasnil, katere smo uradno izvedeli.

Prošnje.

Vsakdo, ki je prizadet po zapori žita in moke, sme prositi za razne ugodnosti. N. pr. Ako imaš teleta, praseta, prašiče za pitati in perutnino, a nimaš dovolj „zadnjega žita“, napravi dobro utemeljeno prošnjo, da se ti dovoli, dati živini tudi drugo žito (koruzo, oves itd.) ter slabšo moko. Za težke konje se dovoli tudi več kot 3 kg ovsa, a zato se mora prositi. Priporočamo toraj, da se v potrebnih slučajih napravijo prošnje, katere se potem občinskega urada pošljejo na okrajno glavarstvo. Prošnje se sploh lahko napravijo za vse. Uradno smo izvedeli, da lahko občine za več posestnikov skupaj napravijo

LISTEK.

V domovini.

(Tri slike. Napisal Matko Krevh.)

St. 52.

Na samotnem polju je delala sključena in bedna kakor starka. Ni še štela trideset let, a trpljenje ji je upognilo hrbet, začrtalo ji brazde v čelo in obraz. Težka je bila motika, še trši gruda, a žena je delala in trpela iz ljubezni do otrok. Morala je, kajti njen mož se je bojeval v Galiciji.

Koščene roke so dvigale motiko enakomerno in pri vsakem mahljaju je zazijala zemlja. O ta s krvavim potom oškropljena zemlja! Kadar se je odprla plast, zazdela se je ženi, da vidi pred seboj s krvjo oblit obraz moža. Sam Bog ve, kaj je z njim; že mesec dni ni dobila nobenega poročila od njega.

Vračal sem se slučajno mimo tistega samotnega polja.

Ženi je zastala motika v zemlji, njene velike oči so se vprašujoče ozrle v mene.

„Kako je, Lokarica?“

„Ej, križ je, gospod! Sama sem, gruda pa je trda.“

„Ali vam ne bi mogli pomagati otroci?“

„Z otroci ni nič. Kadar se vrne mož, tedaj bo konec vsega gorja; da, mož! — Kaj mislite, gospod, ali bo kmalu prenehala ta strašna vojska?“

Uboga, uboga žena!

Doma v moji sobi leži na mizi izkaz ranjenih in padlih št. 52, in na njem stoji zapisano razločno in jasno: Anton Lokar, rezervist pešpolka ... — mrtev.

Mrtev.

Strmela je nepremično v popisan list.

„Anton Lokar, rezervist pešpolka ... — mrtev.“ — Tako je ime njenemu možu; Anton je rezervist pri ... pešpolku, a mrtev? Njen mož? Ne, to je pomota, strašna pomota, napisana iz gole zlobe, da jo prestrašijo in spravijo v obup. Nekdo drug z istim imenom je mrtev, ne njen mož. Ranjen je morda, mogoče ujet, toda mrtev? O Bog — tudi on je človek, umrljiv, kakor vsi drugi, in padej je na bojišču daleč, daleč od doma tam gori v tisti strašni Galiciji.

Zlobna je novica o smrti njenega moža, kdo bi ji verjel! Toda list pravi: Anton Lokar — mrtev.

Vrni se zvesti mož k svoji ženi, ki te pričakuje z ljubeznijo in udanostjo, vrni se dobri oče k svojim otrokom, ki te kličejo dan na dan:

„Ata, ata, kje si?“

Kakor okamenela je strmela v popisan list.

Tedaj jo potegne za krilo njen najmlajši otrok: „Mama, lačen!“ Vzdrnila se je mati pri tem klicu, odložila list in vzela v naročje lačnega otroka. Strastno ga je pritisnila na prsi šepetajoč: „Reveček moj, ateja nimaš več! Sirota si, sirota ste vsi, moji dragi otroci. A ne bojte se! Jaz vas preživim, jaz vas pre- skrbim — za vas zadnjo kaplo krvi!“

Veliko je bilo njeno trpljenje, a brezmejna njena ljubezen.

Brez očeta.

Živahni in nemirni so bili učenci drugega razreda, učitelj jim je pravil „živo srebro“, ker niso nikoli mirovali, nikoli vstrajali v pozornosti do konca.

Kdo bi jim zameril! Življenje je bilo v njih in mladost je tako brezskrbna, tako solučnolepa.

V tistih dneh pa so zakrili oblaki jasno sonce tudi otrokom. Učitelj jim je pripovedoval o vojski, o njenih grozotah, o pogorelih vaseh, o revežih brez strehe, brez živeža, brez doma, otroci pa so ga poslušali s širokodprtimi očmi in z napeto pozornostjo, saj so se vojskovali tudi njih očetje in bratje v tej veliki vojski.

„Glejte, dragi otroci“, govoril je učitelj in kazal na zemljevid, „tukaj je Galicija, tu ob tej reki trdnjava Przemyśl, ki je Rusi ne morejo vzeti in je nikoli ne bodo. Ob tem gorovju, ali vidite te temne lise, leži prelaz Dukla, kjer se vojskujejo naši vojaki, ki so doma v naši vasi in v sosednjih vaseh. Kadar pridejo nazaj, pa vam bodo pripovedovali o tisti hudi vojski v Galiciji in vi jih boste pazljivo poslušali in pridni boste, kajne?“

Otroci so se zagledali v zemljevid in se zamislili v tiste kraje, o katerih je pripovedoval učitelj. Njih domišljija se ni mogla ustvarjati pisanih in živahnih slik, a ena podoba je bila izrazita in jasna: otroci so si predstavljali svoje, ta očeta, ki meri na sovražnika s puško, drugi brata, ki vihti na konju sedeč bridko sabljo in seka sovražnikom glave.

Tedaj dvigne v zadnji klopi rdečeličen deček roko proseč:

„Prosim, gospod učitelj!“

„Kaj bi rad, Jožek?“

večje pozornosti in pazljivosti pa je treba pri nalezljivih boleznih, ki so pogoste in nevarne. Legarje sedaj prav pogosten ter jih tudi mnogo umrje. Malo slika, da si moreš vsaj za silo predstavljati, kakšno je naše delo. Soba, približno tako velika, kakor večja obednica, kjer leži 19 vojakov, bolnih na želodnem tifusu. Nekateri so silno slabi, dva sta ravnokar umrli. Bil sem pri njima ter jima še podelil papežev blagoslov. Odejo čez glavo, ker je umrl. Končano. A treba je tolažiti druge, jih sprevideti ter spraviti z Bogom. A kako? Ne morejo več govoriti. Pokažem mu križec ter dam znamenje, da naj moli. Ganljivo! Solza za solzo mu privre v oči. Reče joku! Sluti namreč, da se kmalu preseli v večnost in da bo treba dati račun pred strogim Sodnikom. Mirno mu dam odvezo. Ustnice šepetajo: usmiljenje, usmiljenje! Marija, Marija! Se mu podelim sv. poslednjo olje ter papežev blagoslov ter hitim dalje, ker tudi druge je še treba potolažiti. Vse to traja le nekaj trenutkov, ker ni časa. Bolnikov je mnogo in treba je pomagati tudi zdravnikom pri obvezovanju in drugem delu. Čez male pol ure pridem nazaj pogledat, in res, revež je izdihnil ter se preselil v boljšo večnost. Bog mu bodi milostljiv!

Austrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 3. marca.

Bukovina je popolnoma očuščena sovražnikov. Državni in deželni uradi se vračajo ter upeljujejo avstrijsko upravo. Dežela je hudo udarjena. Rusi so vzeli vse seboj, kar se je dalo odpeljati in odnesti. Na mars katero streho so Rusi postavili tudi rudečega petelina.

Boji za mesto Stanislav so se razvili v veliko bitko, ki razsaja sedaj na celi črti južno od reke Dnjestr. Rusi imajo za hrbtom veliko število galizijskih železnic, na katerih lahko hitro prevažajo vojaške čete. To ugodnost, ki jo jim nudijo železnice za hrbtom, so sedaj seveda takoj izrabili in zato nimamo več premoči, ampak na nekaterih točkah so celo Rusi močnejši. Vendar se naši hrabro držijo, odbijajo vse ruske napade in se ne umaknejo niti za ped. Zelo težavno je za nas posebno dovažanje živil. Rusi so tudi v tem oziru na boljšem, ker imajo železnice za hrbtom. Pravijo, da se bo bitka južno od Dnjestra nekaj časa trajala.

Boji v Karpatih se za nas ugodno razvijajo. Najhujiši so spopadi še vedno pri Dukli. Tam stojijo tudi naši slovenski polki. Njih junaštvo hvalijo celo nemški listi. N. pr. ima „Marburg. Zeitung“ z dne 2. marca slavospev na slovenski domobranski polk št. 26. V ozemlju Dukle polagoma rijemo naprej. Rusi imajo nenavadno velike izgube.

Na južnem Rusko-Poljskem in v zahodni Galiciji se vršijo artilerijski boji, s katerimi si vežeta nasprotnika čete, da jih ni mogoče pošiljati drugam na pomoč. Infanterija je obojestransko varno zakopana.

Pred Varšavo nič novega. Severozahodno od Varšave (severno od Visle) hudi boji. Nemci so najprej zavzeli rusko mesto Prasnys, a se morali zopet umakniti. Proti Izhodni Prusiji so poslali Rusi sveže čete, ki imajo gotovo samo namen, ovirati prodiranje nemških čet v rusko ozemlje.

Bitka za Stanislav.

Rusi pošiljajo na bojišče južno od reke Dnjestr velika ojačenja, da bi ustavili prodiranje avstrijske armade proti Stanislavu. Zadnje dni so se vršili zopet srditi boji. Rusi so opetovano napadli naše postojanke pred Stanislavom, severno od Nadvorne in Kolumbeja, a so bili odbiti. Velike važnosti je, da naše čete, ki so glede števila v manjšini napram Rusom, združujejo svoje postojanke. Ruski napadi se izvršujejo z veliko srditostjo, a naši so se tako dobro zakopali v svojih novih postojankah, da je ves sovražni napor, vreči naše čete nazaj na Karpate, bil dosedaj brezuspešen. Posebno izborna se drži avstrijska artilerija. Iz dopisanih nam pisem naših slovenskih topničarjev posnamemo, da so tudi slovenski korenjaki svoj del doprinesli, da se bitka pri Stanislavu za Avstrijce ugodno razvija.

Rusi v Karpatih zavlekli odločitev.

Pričakovana odločitev na karpatskem bojišču še ni padla, ker so Rusi z dopošiljanjem velikih novih čet tudi na karpatsko bojno črto, odločilno bitko zavlekli. Rusko uradno poročilo pravi, da se vrši bitka med Avstriji in Rusi tudi pri mestu Munkač na ogrskih tleh, kar pa ni res. Na celi karpatski črti, razun ob Dukli, so prodrli Avstrijci že čez Karpate na ga-

liško ozemlje. Ob prelazu Vyskov, kjer vodi cesta iz Munkača v Galicijo, se vrši srdita borba na obeh straneh ceste, a nekaj kilometrov na galijski strani karpatskih grebenov. Na zahodni strani Dukle so Avstrijci dne 23. februarja zavzeli več važnih dobroutrjenih ruskih postojank ter ujeli 19 častnikov in 2000 mož. Uplenili so tudi mnogo vojnega gradiva. Ta uspeh je močen sunek v ruski bok ob Dukli.

Bojišče ob Dukli.

Položaj na bojišču ob Dukli je nespremenjen. Naše čete so zasedle trdne postojanke, ki onemogočajo vsak sovražni poskus, predreti našo bojno črto. Čeravno se vršijo boji ob Dukli z vso srditostjo, vendar se velika karpatska bitka ne bo odločila na tem ozemlju, ampak na obeh krilih, t. j. pri Stanislavu in na zahodno-severni strani Dukle. V prelazih ob Dukli se naše čete izključno le branijo proti nasprotnim napadom. Naše poveljstvo je izbralo ta načn vojevanja, ker so prednosti tega vojevanja na ozemlju pri Dukli zelo velike. Armada, ki napada, ima vedno najtežje izgube. Rusi, ki so v prvi polovici sedanjega vojske le malokdaj sli z bajonetnimi naskoki nad Avstrijce, so sedaj prisiljeni, da vsak dan ponavljajo naskoke. Njih napadi pa se vedno pod krvavimi izgubami posredujejo. Izmed avstrijskega orožja povzročajo havbice (topovi) Rusom velikanske izgube.

Naši topovi v Karpatih.

Madžarski list „Az Ujsag“ poroča o razgovoru z nekim avstrijskim brigadirjem, ki se je izrazil o avstro-ogrski in ruski artileriji tako-le: „Zdelo se je za h. p. da bodo Rusi v Karpatih nadvladali ne glede na to, koliko baterij bi mi postavili v boj. Začetkom bojev v Karpatih so namreč stali Rusi v izbornih postojankah ter so s svojimi 12 centimeterskimi havbicami streljali 8 km daleč. Kmalu pa se je pokazalo, da ruska artilerija kljub svojim izbornim postojankam ne more nadvladati naših baterij, da, k večjemu more ruski ogenj ščititi lastno infanterijo pred nami. To se da lahko razložiti: Tako dolgo namreč nismo posegli v boje, dokler nismo izenačili prednosti in dospeli v postojanke, v katerih smo se mogli razviti. To je bilo namreč glavno vprašanje vseh bojev v Karpatih. Slo je za to, da spravimo topove na gore in da pripravimo tam tudi prostore, kjer bi mogli postaviti topove. Ljudje in konji tega niso mogli, zato so morali to opraviti voli. Topove smo položili na vozove, v sredi razpolovljene. Šest, osem, večasih deset volov je komaj speljalo en top. Od spodaj se je dostikrat videlo, kakor da se pomikajo ti vozovi po navpični steni navzgor. V ledi in gozdovih je bilo treba napraviti pota. Najbolj so se Rusi bali, da se nam bo posrečilo, postaviti topove. To so skušali za vsako ceno preprečiti. Nепrestano in silno so obstreljevali ceste, jih skušali uničiti in razbiti, da bi onemogočili transport. Da ne bomo pošiljali svojih topov za infanterijo na cestah marveč čez gore, na to niso mislili. To se jim je zdelo popolnoma nemogoče. Rusi, ki vsled ponovnih vpadov žal ravno tako dobro poznajo ozemlje, kakor mi sami, niso mogli verjeti, da bi zmogli kaj takega. Sami so to poskušali, ni se jim posrečilo. Našli smo sledove, dokaze teh poskusov. Neresnično je tudi, da bi bili Rusi v bojih v Karpatih bolj štedili z municijo. Nasprotno so njih topovi grmeli dan in noč. Odkritosrčno moram izjaviti, da se ruska kavalerija ni izpremenila, nikakor pa ne njej v slabo. Zelo ozlovoljiti mora, če slišimo nasprotna poročila, ki kažejo nepoučnost in zmanjšujejo s tem samo zaslugo naših izbornih vojakov, ki stoje v tem orjaškem boju enakovrednemu nasprotniku nasproti. Ruska artilerija je tudi danes dobra in daje težkega dela, če jo naj prepodimo iz njenih postojank. Vendar se to posreča in se je že posrečilo.“

Izpad iz Przemysla.

Ruski, predvsem petrogradski listi, slave junaštvo branilcev Przemysla. Poročajo, da zadnje dni avstro-ogrške čete ponovno izpadajo in da ruske čete najluteje napadajo.

Rusko-Poljsko pod avstrijsko upravo.

V rusko-poljskih okrajih Pietrkow, Laski, Noworadomsk in Čenstochow je upeljana avstrijska uprava. Prebivalstvu so zagotovljene vse pravice, ki jih je imelo dosedaj. Prepovedano je le, izvažati žito, krompir, seno, stello, oves, usnje, nafto, živino in živila s. ploh. To je znamenje, da na Rusko-Poljskem trdo stojimo ter da so naše postojanke ob Nidi nepremagljive.

Nad Varšavo.

Rusko umikanje vsled poraza pri Mazovskih jezerih še traja naprej. V prostoru med Izhodno Prusijo in Varšavo pa so Rusi nakopičili velike množice vojaštva. Prepovedati hočejo, da bi se nemška vojaška moč, ki je zmagovala v Izhodni Prusiji ob Mazovskih jezerih, z vso silo ne obrnila proti jugu ter tudi od severa sem napadla Varšavo. Pri Prasnysu so ruski oklopni avtomobili napadli Nemce od vseh strani in jim zadali strašne izgube. Nemci so se umaknili iz mesta proti severu in zahodu.

Boj za Carigrad.

Rusija je že od nekdaj gledala s poželjivimi očmi na turško prestolico Carigrad in dardanelsko morisko ožino, že od nekdaj si je prizadevala na vse kriplje, da bi spravila Carigrad in Dardanele, ki ovirajo prosti izhod ruskih vojnih in trgovskih ladij v sredozemsko morje, pod svojo oblast. Toda vsa dosedajna njena prizadevanja so bila brezuspešna. Carigrad in Dardanele so čuvali kot dragocen biser največji tekmeči Rusije — Angleži, ki bi istotako radi gospos dovali nad Carigradom in Dardanelami. Toda v sedanjih svetovni vojski se je izpremenil ves položaj. Kakor znano, primanjkuje Rusiji zlasti topov, katerih bi mogla dobiti v zadostnem številu edino le iz Francije, Anglije in Amerike skozi Dardanele v Črno morje. Toda to je izključeno, dokler ima Turčija v Dardanelah kaj govoriti. Da uresniči Rusija svoje stare želje po Carigradu in Dardanelah, je smatrala sedanjí vojni položaj za ugoden ter pritisnila z vso silo na Anglijo, naj se ta odpove svojim željam po Carigradu ter prepusti Carigrad in Dardanele Rusiji. Z dolgim obrazom je morala Anglija vgrizniti v to kisel jabolko, ker je Rusija dala razumeti, da bi sicer ustavila vse svoje prodiranje v Nemčijo. Nadalje je zahtevala Rusija od Anglije, da mora njeno vojno brodogradnjo, združeno s francoskim, takoj začeti obstreljevati Dardanele, prodreti pred Carigrad in prisiliti Turčijo, da opusti sovražnost proti Rusiji. Rusija bi bila vsled tega močno razbremenjena in bi mogla svoje čete poslati iz Kavkaza proti Nemčiji.

Anglija se je udala. Združeno angleško-francosko sredozemsko vojno brodogradnjo je napravilo prvi resni napad na Dardanele dne 25. februarja. Obstreljevanje se ponavlja z malimi presledki dan za dnevom. Naloga angleško-francoskega brodogradnjo je, uničiti vse trdnjave ob Dardanelah in priti do Carigrada in še naprej v Črno morje, kjer sedanje turško brodogradnjo nadkrijuje rusko. Uvaževati je, da so Dardanele na obeh straneh močno utrjene, dolge 71 kilometrov in ponekod le 660 metrov široke. Mogočno angleško-francosko vojno brodogradnjo, govori se, da 60 vojnih ladij, obstreljuje utrbe Kumkale, Orhanil, Sedil in Ertogrul, ki stražijo vhod v Dardanele. Glede uspehov obstreljevanja si poročila zelo nasprotujejo. Turška uradna poročila pravijo, da so angleško-francoske vojne ladje dosedaj le neznatno poškodovale omenjene utrbe, pač pa je bilo zelo težko poškodovanih več angleško-francoskih vojnih ladij. Temu nasprotno pa pravijo angleška uradna poročila, da so morale vsled obstreljevanja dne 25. februarja utihniti 4 dardanelške utrbe, nakar so udrele angleške vojne ladje 4 kilometre daleč notri v Dardanele in odstranile vse mine. Dne 26. februarja so že obstreljevale dardanelško utrbo Dardanus. Izkreale so nato čete pri utrdbah Kumkale in Sedil in so popolnoma porušile imenovane utrbe.

Ali bo obstreljevanje Dardanel končno uspešno, o tem se še sedaj ne more izreči nobena sodba, vsekakor pa spada dejstvo, da napada Dardanele kar 60 vojnih ladij, med svetovno največje dogodke. Rumunija, Bolgarija in Grčija pa nič kaj rade ne čujejo, da bi naj nad Carigradom in morskim prehodom iz Črnega morja v Sredozemsko morje zanaprej gospodoval Rus. Najrajše bi vsaka imela Carigrad, če že to ni mogoče, naj bi ostal tamkaj Turek.

Domača in zunanja politika.

Italija in Rumunija.

Naše razmerje z Italijo in Rumunijo je kakor dosedaj povoljno. Nič se ni zgodilo, iz česar bi mogli soditi, da se je položaj poslabšal. V Rumuniji je celo javno mnenje radi ruskih neuspehov v Bukovini in Karpatih ter radi ruske zahteve po Carigradu in Dardanelah nam nekoliko prijaznejše. V Italiji so začeli dijaki šuntati za vojsko. Vlada zápira vsled tega visoke šole. Za nevojaško prebivalstvo primanjkuje v Italiji žita in premoga. V državnem zboru se je sprejelo več postav, ki urejujejo razmere v vojski.

Podmorski boji med Anglijo in Nemčijo.

Vsled nemških min in podmorskih čolnov 130 angleških parnikov ne more odpluti iz pristanišč, ker mornarji branijo voziti. Dosedaj je od 18. februarja potopljenih nad 15 angleških ladij. Nekatera poročila naštevajo celo 26 potopljenih ladij. Na dveh ladijah je bilo tudi po par tisoč angleških vojakov, katere so hoteli prepeljati na francosko bojišče. Našli so smrt v morju, predno so prišli na bojišče. Severna Amerika se trudi, da bi ublažila pomorski boj med obema državama.

Japonska in Kitajska.

Japonska ni naznanila vseh zahtev, katere je stavila Kitajski, svojim zaveznicam Rusiji, Franciji in Angliji. Od 21 zahtev jih je 10 zamolčala. Sedaj so tudi zaveznice na Japonsko hude. Japonci so zasedli kitajski mesti Matčang in Futsun, severno od Port

